

XVIII TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Kg 1:2. Kg 2:21-23)

Lugemine Koguja raamatust:

“Tühisuste tühisus,” ütleb Koguja, “tühisuste tühisus, ja kõik on otsekui tuuleõhk. Kõik, mis inimesel on, tuleb tema tarkusest, teadmisest ja oskusest, kuid ometi peab ta kõik jätma inimesele, kes pole selle kallal mingit vaeva näinud. Seegi on tühi töö ja väga paha. Sest mis kasu on inimesel kõigest oma vaevast ja tööst – kõigest, millega ta teeb endale tüli päikese all. On ju kõik tema päevad täis kannatust ja tema tööst tuleb pahameelt, nii et ööselgi ei saa tema süda rahu, ja tühine on tema töö.”

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 95:1-2.6-7c.7d-9 R.7d.8a)

R: Kui te kuulete Issanda häält, ärge paadutage oma südant.

Tulgem, hõisakem Issanda ees,
rõkakem rõõmust oma päästekalju poole!

Tulgem tema palge ette tänamisega,
laulgem temale kiituselaule.

R:

Tulgem, kummardagem ja põlvitagem,
heitkem silmili Issanda, oma Looja palge ette.
Sest tema on meie Jumal ja meie tema karjamaa rahvas,
tema lambad, keda ta juhib oma parema käega.

R:

Täna, kui te kuulete tema häält, ärge paadutage oma südant,
nii nagu Meribas, nagu Massa päeval kõrbes.
Seal teie esiisad kiusasid mind ja panid mind proovile,
kuigi nad said näha minu vägevaid tegusid.

R:

(Teine lugemine Kl 3:1-5.9-11)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast koloslastele:

Vennad, kui te juba olete kord ühes Kristusega üles tõusnud, siis otsige seda, mis on kõrges, kus Kristus on istumas Jumala paremal käel. Püüdke selle poole, mis on taevas, mitte selle poole, mis maa peal. Sest te olete surnud, aga teie elu on ühes Kristusega Jumalas varjatud. Ja kui Kristus – teie elu – saab avalikuks, siis ilmute teiegi koos temaga kirkuses.

Sellepärast suretage enestes see, mis on maine: kõlvatus ja häbitus, kired ja himud ning ahnus, mis on ebajumalateenistus. Ärge valetage üksteisele, sest te olete end lahti riietanud vanast inimesest ja tema tegudest ning olete end rüütanud uue inimesega, kes saab uueks Jumala näo järele, et teda ära tunda. Kui see sünnib, siis pole enam ei juuti ega kreeklast, ei ümberlõigatut ega ümberlõikamatut, umbkeelset, sküüti, orja ega vaba, vaid Kristus on kõik kõikide sees.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Mt 24:42a.44)

Halleluuja. Olge ärkvel ja valvake,
sest Inimese Poeg tuleb tunnil, mida teie ei oska ära arvata. Halleluuja.

(Evangeelium Lk 12:13-21)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal ütles keegi rahva seast Jeesusele: “Õpetaja, ütle mu vennale, et ta jagaks minuga päranduse.” Aga Jeesus ütles talle: “Inimene, kes on seadnud mind teie üle kohtumõistjaks või jagajaks.” Ja ta ütles neile: “Vaadake ette ja hoidke end igasuguse ahnuse eest, sest ka külluses ei saa kellegi elu olenema sellest, mis tal on.”

Ja ta rääkis neile tähendamissõna ning ütles: “Ühe rikka mehe põllumaa oli hästi vilja kandnud. Ja ta arutles endamisi nõnda: “Mis ma nüüd teen? Mul ei ole kohta, kuhu võiksin oma vilja koguda.” Ja ta ütles: “Seda ma teen: ma lõhun maha oma aidad ja ehitan suuremad, kogun neisse oma vilja ja muu vara ning ütlen oma hinge: Hing, nüüd on sul palju head tagavaraks paljudeks aastateks – puhka, söö ja ole rõõmus.” Aga Jumal ütles talle: “Sina arutu! Selsamal ööl nõutakse sinult sinu hing! Kellele jääb kõik see, mida oled soetanud?” Nõnda on lugu inimesega, kes kogub endale tagavara iseenese jaoks, kuid ei ole rikas Jumalas.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, “Palve ja anumisega palvetage igal ajal!” – nii ütleb apostel Paulus oma kirjas efeslastele (6:18). Ning oma esimeses kirjas tessalooniklastele ta lisab: “Palvetage lakkamatult!” (1Ts 5:17). Nii see on: Jumal on meie looja, tema käest ei saa me midagi nõuda, saame ainult paluda.

Palumine on palvetamise olemuslik osa, see on sissejuhatus vestlusele Jumalaga, et kuulata, mida on temal meile öelda, mida ta meile vastab. Kuid palumine ei ole sama mis nõudmine: kui kedagi palutakse, siis jääb talle põhimõtteline õigus palujale ära öelda.

Sellepärast tuleb alati mõelda järele, kas hoolsa palvetamise järel ei osutu siiski mõttekamaks püüda mõni probleem omaenda nõu ja jõuga ise ära lahendada, mitte loota ainult kellegi teise peale, kes peaks kogu töö meie eest ära tegema ainult sel põhjusel, et meil oli jultumust teda paluda. Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armas kuulaja, Jumala palumine ei ole ainult palve, vaid see on ka õppetund. Kui Jumal meie palvet ei täida, siis on sellel kindlasti põhjus, ja me peame selle üle järele mõtlema. Kõiki inimesi tabavad siin maailmas vahel õnnetused, ning oleks üpris enesekeskne oodata, et Jeesus, kelle enda maine elutee jõudis ristisurmani, peaks agara palvetaja elu ülemäära mugavaks tegema.

Niisiis, kui Jumal meie palveid ei täida, siis ei ole mõistlik sellest järeldada, et Jumal meist ei hooli või et teda pole üldse olemas. Kõigest, mida Jumal meile osaks annab, ei saa me muidugi aru, kuid vahel teame me ise väga hästi, et meie soovid on omakasupüüdlikud, ja reaalses maailmas saaks neid rahuldada ainult teiste inimeste arvelt.

Tänane evangeelium toob meile sellekohase näite. “Õpetaja, ütle mu vennale, et ta jagaks minuga päranduse.” pöördub keegi palvega Jeesuse poole. Pealtnäha üsna õiglane nõudmine ja kohtuasi. Kui me aga eeldame, et Jeesus teadis inimeste mõtteid ja kavatsusi, siis võib tema järgnevatest sõnadest nii mõndagi välja lugeda.

Vastuse esimene lause kõlab küll mõnevõrra demagoogiliselt: “Inimene, kes on seadnud mind teie üle kohtumõistjaks või jagajaks!” No tegelikult on ju Jeesus kui Jumal kohtumõistjaks kõige loodu üle piasjadeski. Kuid need sõnad annavad mõista, et inimene ei ole loodud ainult palvemasinaks, vaid peab ka ise otsustama, ise oma saavutuste nimel vaeva nägema ja ka kaotustega leppima. Järgnevalt selgub veel ka Jeesuse vastuses sisalduva pahameele põhjus, kui ta paljastab küsija motiivi: “Vaadake ette ja hoidke end igasuguse ahnuse eest, sest ka külluses ei saa kellegi elu olenema sellest, mis tal on.” See tähendab: iga hinna eest oma materiaalsete õiguste eest võitlemine võib olla kahjulik inimese hingeõndsusele.

Aimatav on seegi, millest võis ebaõiglasena tunduv pärandusprobleem tekkida. Vanematelt oodati pärandusena enamasti talu, kuid üks talu oli väljakujunenud terviklik tootmisüksus ning selle

jagamine laste vahel ei olnud mõeldav ilma tootmist kahjustamata. Lahenduseks oli komme jätta talu tervikuna kõige vanemale pojale, kes pidi siis teisi lapsi jõudumööda jalule aitama. Mõnel pool oli küll ka tavaks kohustus maksta õdedele-vendadele pärandusosad vähehaaval välja; see aga võttis väga kaua aega ning võis ikalduste või päritud võlgade tõttu lõputuseni venida või hoopis ära jääda. Kuid pärandamine oli ennekõike vanemate õigus – kui keegi lastest oli sõnakuulmatu, siis jäeti ta sageli pärandusest ilma.

Armsad õed ja vennad, palvetada tuleb alati, aga mitte ainult liikumatus tardumuses käsi koos hoides. Palve peab saatma meid ka meie töös ja meie igapäevastes otsustes, millele palume Jumala õnnistust. Samuti ei maksa oodata, et Jumal täidab palveid, milles me kutsume teda oma pattude kaasosaliseks. Ja kui tema määrab meile saatuseks, et peame kusagil ebaõnnestuma ja kannatama ebaõiglust, siis võime uskuda, et seegi on meie huvides, meie hingeõndsuseks vajalik. Isegi kui meile sünnib midagi vapustavalt hirmsat, ka siis ei tohi me unustada, et Jumal on kõik andnud – temal oli õigus anda ja temal on õigus ka võtta. Kõigi saavutuste kõrval tuleb ju õppida ka kaotustega leppima.

Mis ka ei juhtuks, meie ülesanne ei muutu: meie peame ikka tegema järeltusi oma vigadest, kahetsema patte, nägema läbi oma lühinägelikke kavatsusi ja parandama meelt. Aamen.